

Informationsblatt für ukrainische Lehrkräfte (Treffen 6. & 7. Februar 2023)

1. Seiteneinstieg in Sachsen-Anhalt:

<https://landesschulamt.sachsen-anhalt.de/personalgewinnung/seiteneinstieg>

2. Zeugnisbewertung (KMK)

Auf Ukrainisch:

<https://www.kmk.org/zab/zeugnisbewertung/ua/antrag.html>

<https://www.kmk.org/zab/zeugnisbewertung/ua/gebuehren.html>

https://www.kmk.org/fileadmin/pdf/ZAB/Zeugnisbewertungen/Einzureichende_Dokumente/Ukraine_Zeugnisbewertung_Dokumente_UA.pdf

Auf Deutsch:

<https://www.kmk.org/zab/zeugnisbewertung.html>

https://www.kmk.org/fileadmin/pdf/ZAB/Zeugnisbewertungen/Einzureichende_Dokumente/Ukraine_Zeugnisbewertung_Dokumente.pdf

3. Anerkennung der ausländischen Abschlüsse (Landesprüfungsamt) | Визнання іноземних дипломів (Державне екзаменаційне бюро з підготовки вчителів):

<https://lisa.sachsen-anhalt.de/lehrausbildung/landespruefungsamt-fuer-lehraemter/auslaendische-bildungsabschluesse-als-lehrerin-oder-lehrer/>

Landesinstitut für Schulqualität und Lehrerbildung – Landesprüfungsamt für Lehrämter

Informationen zur Beschäftigung im regulären Schuldienst in Sachsen-Anhalt für Lehrkräfte mit ausländischem Abschluss

Grundinformationen:

Für die Beschäftigung im regulären Schuldienst sind deutsche Sprachkenntnisse auf dem Niveau C1 des Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmens für Sprachen nötig.

Voraussetzung für eine Einstellung in den Schuldienst ist zudem eine Anerkennung des ausländischen Lehrerabschlusses.

Die Anerkennung wird im Landesinstitut für Schulqualität und Lehrerbildung Sachsen-Anhalt – Landesprüfungsamt für Lehrämter - beantragt. Für das Antragsverfahren können Gebühren von bis zu 300 Euro entstehen.

Informationen zu den Anerkennungsmodalitäten:

Für die Anerkennung wird der ausländische Abschluss geprüft und mit einem deutschen Lehramtsabschluss verglichen.

Ein deutscher Lehramtsabschluss wird in 2 Phasen erworben:

- In der 1. Phase wird ein vier- bis fünfjähriges Studium von regulär zwei Fächern (bei Grundschulen drei Fächern) absolviert und mit einer 1. Staatsprüfung oder einer Masterprüfung (Master of Education) abgeschlossen.
- Die 2. Phase (Vorbereitungsdienst oder „Referendariat“; Dauer in Sachsen-Anhalt: 16 Monate) ist praktisch ausgerichtet (Unterricht in der Schule und Betreuung in begleitenden Seminaren) und wird mit zwei Prüfungsstunden abgeschlossen (2. Staatsprüfung oder Laufbahnprüfung).

In vielen Ländern gibt es keine praktische Phase in der Lehrerausbildung. Dennoch kann eine Anerkennung erfolgen, indem als Ersatz für den Vorbereitungsdienst mehrere Jahre der Unterrichtspraxis im Herkunftsland berücksichtigt werden. Es ist auch möglich eine Lehrbefähigung für nur ein Fach anerkannt zu bekommen, wenn kein zweites Fach studiert wurde.

Grundvoraussetzungen für die Anerkennung sind

- ein vollständiger Lehramtsabschluss im Herkunftsland für mindestens ein Fach der Stundentafel in Sachsen-Anhalt,
- ein mindestens dreijähriges Hochschulstudium und
- die grundsätzliche Vergleichbarkeit der Studieninhalte.

Abschlüsse (beispielsweise für die Grundschule), die nur auf einem Fachschulstudium basieren, werden generell nicht anerkannt.

Wenn die Prüfung der Unterlagen fachliche oder unterrichtspraktische Defizite in der Ausbildung ergibt, kann eine Anerkennung mit Auflagen ausgesprochen werden. Die Auflage kann in einer *Eignungsprüfung* oder einem *Anpassungslehrgang* bestehen:

- Dreiteilige *Eignungsprüfung*: vierstündige Klausur zum Fach und der jeweiligen Fachdidaktik (wie Klausur zum 1. Staatsexamen); Lehrprobe im Fach (angelehnt an Prüfungsstunde zum 2. Staatsexamen mit ausführlichem Unterrichtsentwurf etc.); mündliche Prüfung von 60 min in Pädagogik, Fachdidaktik und Schulrecht
- *Anpassungslehrgang*: 6-12 Monate betreuter Unterricht von 6 Wochenstunden im jeweiligen Fach (schulpraktischer Teil) und Teilnahme an Seminaren der 2. Ausbildungsphase („kleines Referendariat“) mit anschließenden Prüfungsstunden (2 Stunden in verschiedenen Klassenstufen)

Ein Anpassungslehrgang wird in Sachsen-Anhalt aktuell nicht bezahlt.

Informationen zu den Antragsunterlagen für eine Anerkennung:

Die notwendigen Unterlagen müssen im **Original oder als beglaubigte Kopien** vorgelegt werden.

Allen fremdsprachigen, ausländischen Dokumenten sind **amtliche deutsche Übersetzungen** beizufügen. Eine amtliche Übersetzung darf in Deutschland nur von einem öffentlich bestellten oder beeideten Urkundenübersetzer vorgenommen werden. Die Kontaktdaten dieser Personen können Sie beim Amtsgericht erfahren oder im Internet unter www.justiz-dolmetscher.de selbst recherchieren.

Für die Antragstellung sind neben dem ausgefüllten **Antragsformular** folgende Unterlagen notwendig:

1. Identitätsnachweis (Pass, Aufenthaltsgenehmigung, ...)
2. Nachweise über Namensänderungen (z. B. Heiratsurkunde)
3. Nachweis des Hochschulabschlusses und gegebenenfalls weitere Qualifikationsnachweise (Diplome, Zeugnisse, ...)

4. Bescheinigung des Herkunftsstaates, aus der die Berechtigung zur Ausübung des Berufs als Lehrerin oder Lehrer im Ausbildungsstaat hervorgeht (Lehrerlaubnis, Genehmigung der Berufsbezeichnung Lehrer, ...)
5. Bescheinigungen über die Art und Dauer der nach Erwerb des Qualifikationsnachweises gegebenenfalls ausgeübten Tätigkeiten als Lehrkraft in dem Fach oder der Fachrichtung des Qualifikationsnachweises (Arbeit als Lehrer, Nachweis durch: Arbeitszeugnis, Arbeitsbuch, ...)
6. Bescheinigungen über die Art und Dauer der Studien und Ausbildungen (in Form von Studienbüchern, Diploma Supplements oder eines Transcript of Records oder in anderer Weise, aus denen die Anforderungen hervorgehen, die zur Erlangung des Abschlusses geführt haben)
7. Dokumente, die glaubhaft machen, in Sachsen-Anhalt eine Lehrertätigkeit ausüben zu wollen; geeignete Dokumente sind insbesondere der Nachweis der Beantragung eines Einreisevisums zur Erwerbstätigkeit oder der Nachweis einer Kontaktaufnahme mit Arbeitgebern
8. bei Fächerverbindungen mit den Fächern Evangelische Religion oder Katholische Religion mindestens eine Bescheinigung über eine vorläufige kirchliche Unterrichtserlaubnis zur Erteilung von evangelischem Religionsunterricht (Vokation) oder eine vorläufige Bevollmächtigung zur Erteilung von katholischem Religionsunterricht (missio canonica), ausgestellt von der zuständigen Kirchenbehörde.

(erstellt von Herrn Dr. Michael Schneider am 13.06.2022)

Ansprechpartner:

Dr. Michael Schneider
Franckeplatz 1
Haus 36 (Raum: 104)
06110 Halle
e-Mail: Michael.Schneider@sachsen-anhalt.de

Державний інститут якості шкіл та педагогічної освіти – Державне екзаменаційне бюро з підготовки вчителів

Інформація про документи заявки на визнання:

Основна інформація:

Знання німецької мови на рівні **C1 Загальноєвропейської системи відліку мов** необхідні для працевлаштування в звичайній шкільній службі.

Обов'язковою умовою для вступу на шкільну службу також є визнання ступеня іноземного вчителя.

Заявка на визнання подається до Державного інституту якості шкіл та педагогічної освіти Саксонії-Ангальт – Державного екзаменаційного бюро з підготовки вчителів. За процедуру подання заявки може стягуватися плата в розмірі до 300 євро.

Інформація про модальності розпізнавання:

Для визнання іноземний ступінь розглядається і порівнюється з німецькою кваліфікацією підготовки вчителів.

Ступінь підготовки німецьких викладачів отримується в 2 етапи:

- на 1-му етапі завершується 4-5-річний курс вивчення регулярних двох предметів (три предмети в початкових школах) і завершується 1-м державним іспитом або магістерським іспитом (магістром освіти).
- 2-й етап (підготовча служба або «юридичне діловодство»; тривалість в Саксонії-Ангальт: 16 місяців) практично орієнтована (уроки в школі і нагляд на супровідних семінарах) і завершується двома годинами іспиту (2-й державний іспит або кар'єрний іспит).

У багатьох країнах немає практичної фази в навчанні вчителів. Тим не менш, визнання може бути зроблено з урахуванням декількох років педагогічної практики в країні походження в якості заміни підготовчої служби. Також можна мати кваліфікацію викладання, визнану лише для одного предмета, якщо не було вивчено жодного другого предмета.

Основними вимогами до визнання є:

- повна кваліфікація підготовки вчителів в країні походження хоча б для одного предмета розкладу в Саксонії-Ангальт;
- не менше трьох років вищої освіти;
- базова порівнянність змісту дослідження.

Кваліфікація (наприклад, для початкової школи), яка базується лише на технічному ступені коледжу, як правило, не визнається.

Якщо експертиза документів виявить технічні або практичні недоліки в навчанні, визнання може бути надано за умови дотримання умов. Вимога може складатися з тесту на здібності або курсу адаптації:

- тест на здібності з трьох частин: чотиригодинний іспит з предмета та відповідна предметна дидактика (наприклад, іспит на 1-й державний іспит); навчальний зразок з предмета (на основі екзаменаційного уроку для 2-го державного іспиту з детальним складанням уроку тощо); усний іспит 60 хв з педагогіки, предметної дидактики та шкільного права;
- адаптаційний курс: 6-12 місяців контрольованих уроків по 6 годин на тиждень з відповідного предмета (практична шкільна частина) та участь у семінарах 2-го етапу навчання ("малий юридичний діловод") з наступними годинами іспиту (2 години на різних рівнях класу).
Адаптаційний курс в даний час не оплачується в Саксонії-Ангальт.

Інформація про документи до заявки на визнання:

Необхідні документи повинні бути представлені **в оригіналі** або у вигляді **завірених копій**.

Всі іноземні документи повинні супроводжуватися **офіційними німецькими перекладами**. Офіційний переклад може здійснюватися в Німеччині тільки публічно призначеним або присяжним перекладачем документів. Дізнатися контактні дані цих людей можна в районному суді або дослідити їх самостійно в інтернеті за www.justiz-dolmetscher.de.

Крім заповненої анкети, для подачі **заявки** потрібні наступні документи:

1. посвідчення особи (паспорт, посвідка на проживання, ...)
2. підтвердження зміни імені (наприклад, свідоцтво про шлюб)
3. підтвердження університетського ступеня і, якщо це застосовно, подальшої кваліфікації (дипломи, сертифікати, ...)

4. сертифікат, виданий державою походження, про те, що він має право практикувати професію вчителя в державі навчання (дозвіл на викладання, затвердження професійного звання вчителя, ...)
5. сертифікати про характер і тривалість будь-якої діяльності, що здійснюється викладачем з предмета або кваліфікаційного сертифіката після отримання атестата про кваліфікацію (робота вчителем, доказ за: довідкою про працевлаштування, трудова книжка, ...)
6. сертифікати про характер і тривалість навчання в університеті і навчання (у вигляді залікової книжки, дипломних доповнень або таблиця з оцінками або будь-яким іншим способом із зазначенням вимог, які призвели до досягнення ступеня).
7. документи, які достовірно свідчать про те, що ви маєте намір працювати викладачем в Саксонії-Ангальт; відповідні документи є, зокрема, доказом заяви на в'їзну візу для отримання візи або доказом контакту з роботодавцями.
8. У разі предметних поєднань з суб'єктами протестантської релігії або католицької релігії, принаймні свідоцтво про тимчасовий дозвіл на церковне навчання для надання протестантського релігійного навчання (покликання) або тимчасовий дозвіл на надання католицького релігійного навчання (*missio canonica*), виданий компетентним церковним органом.